

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح دوره برای دروس (ترکیبی، حضوری، و مجازی)

(برای یک دوره درس کامل، برای مثال: ۱۷ جلسه‌ی دو ساعته برای یک درس دو واحدی)

اطلاعات کلی درس:

نام دانشکده: پرستاری و مامایی خرم آباد

واحد: ۲ نوع واحد: کارآموزی

پیش‌نیاز: بارداری و زایمان (۲)

زمان برگزاری کلاس: روز: دوشنبه و سه شنبه ساعت: صبح ها ساعت: ۷:۳۰ تا ۱۳:۳۰ و عصرها ساعت: ۱۳:۳۰ تا ۱۸:۳۰

مکان برگزاری: بخش زایمان بیمارستان شهید رحیمی

مشخصات مدرسان درس:

نام و نام خانوادگی	تخصص	گروه آموزشی	تلفن همراه	سهم مدرس از درس (%)
استاد مسوول* دکتر حدیث سوری نژاد	دکترای تخصصی سلامت باروری	مامایی	۰۹۱۶۹۸۴۸۲۳۱	۵۰٪
سایر مدرسان* دکتر مریم حسینی	دکترای تخصصی سلامت باروری	مامایی	۰۹۱۶۳۹۷۱۹۱۰	۵۰٪

اطلاعات فراگیران:

مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی پیوسته مامایی

تعداد: ۳ گروه، ۵ نفره

شرح دوره (درس):

در طول این واحد کارآموزی امکان اداره، هدایت و خو شایند سازی بارداری، انجام زایمان های طبیعی مادران باردار برای دانشجویان فراهم می گردد.

توانمندی‌ها یا فعالیت‌های مورد انتظار از فراگیران در پایان درس:

۱. بخش اصلی محتوای آموزشی این درس در محیط بالین و کنار تخت مادران باردار بستری در بخش و از طریق ارائه مراقبت مامایی به مددجویان به صورت عملیاتی ارائه می شود.
۲. فراگیران می بایست هر جلسه در فرآیند یاددهی - یادگیری مشارکت کنند (بررسی وضعیت سلامت مددجو متمرکز بر مشکل اصلی بیمار - شرکت در بحث گروهی، پرسش و پاسخ).
۳. بخشی از محتوای آموزشی به صورت گروهی توسط دانشجویان ارائه خواهد شد (کنفرانس گروهی در بالین یا ارائه کیس / Case Report)
۴. منابع آموزشی معرفی شده باید توسط تمام فراگیران پیش از حضور در کارآموزی مطالعه شود.
۵. نیاز است فراگیران آمادگی پاسخ به سؤالات کوتاه شفاهی مدرس در بالین را داشته باشند.

اهداف کلی درس:

- کسب توانایی، اداره و انجام زایمان های طبیعی در مادران باردار
- کسب توانایی در تشخیص زایمان های طبیعی از غیرطبیعی
- کسب توانایی در انجام مراقبت های لازم از مادر و نوزاد
- کسب توانایی در اداره مراحل بعد از زایمان و کنترل زائو از نظر مواردی نظیر خونریزی و ...

از دانشجو انتظار می رود در پایان این دوره:

- (۱) منشور حقوق بیمار را در کلیه موارد رعایت نماید.
- (۲) اندیکاسیون های بستری مادر در لیبر را تشخیص دهد.
- (۳) پذیرش مددجو و درخواست آزمایشات روتین را انجام دهد.
- (۴) شرح حال خانمهای باردار طبیعی را گرفته و ارزیابی روانی و اجتماعی و فیزیکی را انجام دهد.
- (۵) شرح حال خانمهای باردار غیرطبیعی را گرفته و ارزیابی روانی و اجتماعی و فیزیکی را انجام دهد.
- (۶) معاینات فیزیکی کامل اعضای مختلف بدن (قلب، ریه، تیروئید، آئمی، کلیه، پستان، اندام تحتانی و غیره) را انجام دهد.
- (۷) کنترل علائم حیاتی مادر را بطور صحیح انجام دهد.
- (۸) برقراری راه وریدی و تزریقات را بطور صحیح انجام دهد.
- (۹) مانورهای لئوپولد را به طور صحیح انجام دهد.
- (۱۰) معاینه واژینال را جهت تشخیص شروع زایمان و مراحل پیشرفت زایمان انجام دهد.
- (۱۱) داروهای مجاز و لازم حین بارداری را تجویز نماید.
- (۱۲) آزمایشات و سونوگرافی لازم بارداری را درخواست کرده و بر اساس جواب تفسیر کند.
- (۱۳) ضربان قلب جنین را کنترل نماید.
- (۱۴) تست های ارزیابی سلامت جنین (NST , OCT , CST) را انجام داده و تفسیر کند.
- (۱۵) القا و تقویت دارویی زایمان (اینداکشن، آگمینتشن، میزوپرستول و ...) و مراقبت های آن را انجام دهد.
- (۱۶) اندیکاسیون های آمینوتومی و انجام مراقبت های مربوط به آن را تشخیص دهد.
- (۱۷) آموزش تکنیک های تنفسی به مادر را به نحو صحیح انجام دهد.
- (۱۸) در انجام روش های خوشایندسازی زایمان (ماساژ، طب فشاری و غیره) همکاری نماید.
- (۱۹) پرپ و درپ پیش از زایمان را بطور صحیح انجام دهد.
- (۲۰) زایمان و نحوه اداره آن را توسط ماما یا مربی مشاهده کند.
- (۲۱) با صلاحدید مربی در مراحل زایمان به عنوان کمکی (Aid) همکاری نماید.
- (۲۲) لزوم انجام اپی زیاتومی را تشخیص دهد.
- (۲۳) بی حسی قبل و بعد از اپی زیاتومی را بطور صحیح انجام دهد.
- (۲۴) مانور ریتگن و خروج سر جنین را به طور صحیح انجام دهد.
- (۲۵) خروج کامل نوزاد را به نحو صحیح انجام دهد.
- (۲۶) آپگار نوزاد را بطور صحیح تعیین نماید.
- (۲۷) مراقبت و معاینه نوزاد را انجام دهد.
- (۲۸) علائم جدا شدن جفت را تشخیص دهد.
- (۲۹) مانور خروج جفت و معاینه جفت را به نحو صحیح انجام دهد.
- (۳۰) اقدامات لازم مراقبتی و حمایتی در مرحله سوم زایمان را انجام دهد.
- (۳۱) اقدامات لازم مراقبتی و حمایتی در مرحله چهارم زایمان را انجام دهد.
- (۳۲) ورزشهای دوران بارداری جهت آمادگی برای زایمان را آموزش می دهد.

تعیین سهم و نقش دو جزء حضوری و الکترونیک:

با توجه به اینکه این درس کارآموزی است تمام جلسات به صورت حضوری در محیط بالین اجرا خواهد شد. حضور فراگیران در تمام جلسات کارآموزی اجباری و یک جلسه غیبت غیرموجه به منزله حذف واحد خواهد بود.

• آیا امکان برگزاری تمامی جلسات درس را به شکل حضوری دارید؟

بله خیر

- آیا برای درس کلاس آنلاین* در نظر گرفته‌اید؟ بله خیر

نحوه ارزشیابی دانشجو و سهم هر کدام از فعالیت‌های مختلف دانشجو:

ردیف	فعالیت	نمره از بیست
۱	حضور به موقع همراه با مطالعه و آمادگی کافی در کارآموزی	۲ نمره
۲	رعایت اخلاق و پوشش حرفه ای در محیط بالین	۲ نمره
۳	رعایت رفتار حرفه ای در قبال زائو، پرسنل، استاد، هم گروهی ها و ...	۲ نمره
۴	شرکت فعال در کنفرانس ها، بحثهای گروهی و کارگاه های توانمندسازی	۳ نمره
۵	به اشتراک گذاشتن تجارب با سایر اعضای گروه	۱ نمره
۶	انجام صحیح و دقیق وظایف بالینی محوله از سوی استاد	۱۰ نمره

نوع آزمون:

تشریحی پاسخ کوتاه چندگزینه‌ای جور کردنی صحیح-غلط

سایر موارد (لطفا نام ببرید):

- مشاهده (عملکرد بالینی دانشجو در بخش زایمان (مشاهده نحوه بکارگیری دانش، نگرش و مهارت توسط دانشجو در ارائه مراقبت و مدیریت مادران باردار بستری در بخش زایمان)
- ثبت عملکرد (تکمیل لاگ بوک توسط دانشجو و تأیید مدرس)
- گزارش عملکرد فراگیران (گزارش همتایان /خود گزارندهی، گزارش کارکنان، مددجو و خانواده مددجویان)
- پاسخ به سؤالات شفاهی کوتاه در طول دوره

پیش‌نیازهای یادگیری:

- مطالعه بخش های مهم و کاربردی کتاب بارداری و زایمان (لیبر و زایمان طبیعی، لیبر و زایمان غیرطبیعی، ارزیابی سلامت جنین و ...)
- مطالعه مراقبت های ادغام یافته مادران در دو جلد راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی
- مطالعه راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارائه روش های غیر دارویی کاهش درد زایمان
- مطالعه راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان، بیمارستان های دوستدار مادر

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات آنلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- حضور به موقع همراه با مطالعه و آمادگی کافی در کارآموزی
- عدم استفاده از تلفن همراه در بالین مددجو و محیط بخش
- مشارکت فعال در انجام وظایف و مسئولیت های محوله در بلوک زایمان
- شرکت فعال در کنفرانس ها و بحثهای گروهی
- پیگیری موارد بالینی محوله از سوی استاد و ارائه گزارش
- التزام به رعایت پوشش حرفه ای در محیط بالین
- التزام به رعایت رفتار حرفه ای در قبال زائو، پرسنل، استاد، هم گروهی ها و ...
- انجام صحیح و دقیق وظایف بالینی محوله از سوی استاد
- به اشتراک گذاری تجارب با سایر اعضای گروه
- ارائه گزارش بالینی در پایان هر شیفت کاری
- انجام تکالیف و وظایف محوله از سوی مربی
- تکمیل لاگ بوک آموزشی
- شرکت در کارگاه های توانمندسازی برگزار شده توسط گروه مامایی

شیوه ها یا استراتژی های تدریس:

- سخنرانی سخنرانی برنامه ریزی شده پرسش و پاسخ
- بحث گروهی یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- سایر موارد:

جهت پوشش اهداف این کارآموزی از تنوعی از روش های آموزشی زیر استفاده خواهد شد.

Clinical teaching rounds

در این روش، دانشجویان به صورت گروهی همراه با استاد بالینی بر بالین مادر باردار حاضر خواهند شد، سپس هر دانشجو مددجو خود را معرفی کرده و در مورد برنامه های تشخیصی و درمانی به بحث و تبادل نظر می پردازد. بنابراین دانشجویان در تجارب یادگیری یکدیگر سهیم می شوند.

Clinical Focus

برای هر روز کارآموزی یک موضوع مشترک برای مطالعه همه دانشجویان تعیین می گردد. تمام دانشجویان ملزم هستند مطالعه و بررسی بر روی موضوع را انجام دهند. سپس نتایج تلاش شان را با استاد در میان گذاشته و در صورت لزوم تکمیل تر می نمایند. در نهایت بر بالین مددجو راند گروهی با تمرکز بر موضوع خاص صورت خواهد گرفت.

Case Report

در این روش آموزشی دانشجو با برنامه ای از پیش تعیین شده تاریخچه ای از مادر باردار و مراقبت از او را مشتمل بر اداره بارداری و یا درمان مشکلات شایع بارداری و میزان تحقق اهداف در یک محدوده زمانی ۲۰ - ۱۵ دقیقه ای برای اعضای گروه کارآموزی شرح می دهد.

Problem- Solving model

در این روش هر روز استاد مربوطه موضوعی را در ارتباط با مراقبت مادر باردار طرح می کند و بایستی دانشجویان با بهره گیری از تجارب و دانسته های پیشین خود، به مورد بازگو شده بیندیشند تا بتوانند به نحو قابل قبولی راهکارهای مناسب را ارائه داده و به نتیجه مطلوبی دست یابند.

Role playing

در این روش استاد مربوطه شماری از دانشجویان را برای اجرای نقش فرا می خواند و یک سناریو را مطرح میکند سپس یک نفر در ایفای نقش مادر باردار و دیگری در نقش کادر درمان سناریو را اجرا می کند ضمن اینکه دانشجو لحظه به لحظه توسط استاد در جریان ایفای نقش همراهی می شود.

منابع درس:

۱- آیا کتاب خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارید؟ بله خیر
در صورت وجود جدول زیر را تکمیل کنید:

صفحات و فصل‌های مشخص شده برای آزمون	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
بخش‌های مرتبط با جدول زمان‌بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	بارداری و زایمان ویلیامز، جلد ۱، ۲ و ۳ (۲۰۲۲). مولفین: کانینگهام، لونو، دشی، هافمن، اسپانگ، کیسی. مترجمین: دکتر بهرام قاضی جهانی، دکتر ملک منصور اقصی، انتشارات گلبن، ۱۴۰۱، چاپ اول
بخش‌های مرتبط با جدول زمان‌بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	درسنامه مامایی مایلز، نویسندگان: جین ای مارشال، مورین دی رینور. مترجمان: نسرين براهیمی، دکتر زیبا تقی‌زاده. ویراست: شانزدهم/۲۰۱۴
بخش‌های مرتبط با جدول زمان‌بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	بارداری و زایمان جلد ۱، ۲، ۳ و ۴، دکتر معصومه سیمبر. انتشارات جامعه نگر، ۱۴۰۰
بخش‌های مرتبط با جدول زمان‌بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	مراقبت‌های ادغام یافته مادران در دو جلد راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی - وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده، جمعیت اداره سلامت مادران
بخش‌های مرتبط با جدول زمان‌بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارائه روش‌های غیر دارویی کاهش درد زایمان - وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده، جمعیت اداره سلامت مادران
بخش‌های مرتبط با جدول زمان‌بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان، بیمارستان‌های دوستدار مادر - وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده، جمعیت اداره سلامت مادران
بخش‌های مرتبط با جدول زمان‌بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	Danforth's Obstetrics and Gynecology. 9th Edition Ronald S. Gibbs Lippincott Williams & Wilkins, 2008 - 1136 pages
بخش‌های مرتبط با جدول زمان‌بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	High Risk Pregnancy, David K. James, Philip J. Steer, Carl P. Weiner, Bernard Gonik Elsevier Health Sciences, 2010 M12 3 - 1504 pages
بخش‌های مرتبط با جدول زمان‌بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	Varney's Midwifery 6th Edition. Tekoa L. King, Mary C. Brucker, Kathryn Osborne, Jones & Bartlett Learning, 2018.

تکالیف و پروژه‌های دانشجویان:

• تکالیف طول ترم

- اخذ شرح حال، انجام معاینه فیزیکی کامل و خواندن پرونده مادران باردار بستری در بخش زایمان بصورت روزانه
- مراقبت و مدیریت کامل از یک مادر باردار بستری در بخش زایمان
- تکمیل لاگ بوک بصورت روزانه (در صورت دسترسی لاگ بوک الکترونیک و در غیر اینصورت بصورت کاغذی)
- تکمیل چهار نمونه فرم ارزیابی پیشرفت سیر زایمان (پارتوگراف)
- ارائه روزانه یک مورد چک انقباضات رحمی
- ارائه کنفرانس بالینی روزانه بر اساس موارد بالینی بستری در بخش زایمان (*clinical case report*)

جدول روزانه محتوا و برنامه آموزشی کارآموزی:

ردیف	تاریخ	عنوان بحث یا موضوع	ساعت برگزاری	مدرس
۱	هفته اول (دوشنبه و سه شنبه)	آشنایی با دوره بالینی، اهداف، انتظارات، نحوه ارزشیابی و برنامه کارآموزی، تاکید بر نظم حضور در فیلد و رعایت پوشش حرفه ای، اخذ شرح حال، معاینات فیزیکی، مانورهای لئوپولد، کنترل FHR، اداره و کنترل لیبر، اجرای روش های غیر دارویی کاهش درد	صبح ها: ۷:۳۰-۱۲:۳۰ عصرها: ۱۳:۳۰-۱۸:۳۰	دکتر حسنی (صبح ها) دکتر سوری نژاد (عصرها)
۲	هفته دوم (دوشنبه و سه شنبه)	معاینه لازم و تصمیم در بستری کردن زائو در لیبر/ آماده کردن زائو بستری شده برای استقرار در اتاق لیبر/ رگ گیری، گرفتن تراسه و انجام سایر اقدامات مربوط به پذیرش بدو ورود مادر در لیبر/ توشه واژینال، تشخیص دیلاتاسیون، افاسمان، استیشن، پوزیشن، وضعیت کیسه آب / اداره و کنترل لیبر، اداره و کنترل مرحله دوم زایمان، ارزیابی و تشخیص لیبر غیر طبیعی/ اداره و کنترل مرحله سوم زایمان	صبح ها: ۷:۳۰-۱۲:۳۰ عصرها: ۱۳:۳۰-۱۸:۳۰	دکتر حسنی (صبح ها) دکتر سوری نژاد (عصرها)
۳	هفته سوم (دوشنبه و سه شنبه)	ارزیابی سلامت جنین، انجام و نحوه تفسیر و گزارش تست های مربوطه/ آمنیوتومی، تشخیص دیسترس جنینی	صبح ها: ۷:۳۰-۱۲:۳۰ عصرها: ۱۳:۳۰-۱۸:۳۰	دکتر حسنی (صبح ها) دکتر سوری نژاد (عصرها)
۴	هفته چهارم (دوشنبه و سه شنبه)	انجام صحیح پرپ و درپ پرینه/ انجام صحیح بی حسی اپیزیاتومی/ تشخیص صحیح اپیزیاتومی و مشاهده انجام بی حسی و انجام اپی زیاتومی مشاهده زایمان های Case و کمک به انجام زایمان/ کمک به ترمیم اپی زیاتومی و پارگی/ انجام صحیح زایمان جفت و معاینه آن	صبح ها: ۷:۳۰-۱۲:۳۰ عصرها: ۱۳:۳۰-۱۸:۳۰	دکتر حسنی (صبح ها) دکتر سوری نژاد (عصرها)
۵	هفته پنجم (دوشنبه و سه شنبه)	معاینه نوزاد، شناخت نوزاد نیازمند احیا، احیای نوزاد/ برقراری باندینگ بین مادر و نوزاد پس از زایمان	صبح ها: ۷:۳۰-۱۲:۳۰ عصرها: ۱۳:۳۰-۱۸:۳۰	دکتر حسنی (صبح ها) دکتر سوری نژاد (عصرها)
۶	هفته ششم (دوشنبه و سه شنبه)	برقراری وسایل راحتی زائو/ کنترل مرحله چهارم (شامل کنترل ارتفاع رحم، کنترل خونریزی پس از زایمان، قوام رحم، علائم حیاتی، آموزش کامل مراقبت های پس از زایمان/ مشاوره شیردهی	صبح ها: ۷:۳۰-۱۲:۳۰ عصرها: ۱۳:۳۰-۱۸:۳۰	دکتر حسنی (صبح ها) دکتر سوری نژاد (عصرها)